

[Wilhelm]

Når statsministeren siger, at et af de væsentlige problemer er, at hele arealet er givet til en enkelt bevillingshaver, synes jeg, det er interessant at erindre om, at det var ikke vilkårene i 1962, hvis man havde taget den anden ansøger. Det var et krav, A. P. Møller stillede, og som regeringen dengang bøjede sig for – et krav, som A. P. Møller stillede, formodentlig af nationale grunde.

Man taler nu om statslig deltagelse og anpart i selskaberne osv. Det var et krav i 1962, som A. P. Møller afviste. Det var en regel, som fandtes i den gamle koncession helt tilbage fra 1930'erne. Det var et krav fra staten i 1962, som den anden ansøger var villig til at indgå på.

Tilsvarende – og formodentlig også af nationale grunde – afviste A. P. Møller, at der skulle være statsrepræsentation i bestyrelsen, når der blev lavet et indvindingsselskab. Det var der efter den gamle bevilling tilbage fra 1930'erne, og det var den anden ansøger villig til at gå ind på. A. P. Møller afviste det – formodentlig af nationale grunde.

Når man forhandler om en forkøbsret til sin egen olie og i sidste runde, som vi fik at vide forleden, gik ind på en ydmygende ordning, hvorefter man kun havde forkøbsret til 25 pct., og når statsministeren taler om en mere tidssvarende koncession nu, er det interessant at tænke på, at i den gamle DAPCO-koncession, som går tilbage til 1930'erne, havde staten en forkøbsret på 50 pct. Det gjaldt altså, før A. P. Møller kom ind i billedet. Det blev afvist af A. P. Møller. Det var accepteret af den anden ansøger, men A. P. Møller afviste det – formodentlig af nationale grunde.

Af nationale grunde, formoder jeg, afstod A. P. Møller 50 pct. af interesserne, da han havde haft koncessionen i 8 dage. Da han havde haft koncessionen i 6 uger, var det 60 pct. af interesserne, der var afstået til udenlandske, multinationale selskaber, og efter 2 år gik han et skridt videre. Regeringen bad så mindeligt om, at det ikke blev mere end 75 pct., der blev afstået, og det blev det så ikke i første omgang, men 2 år efter brød A. P. Møller ensidigt regeringens henstilling, og så var det altså 80 pct., der var afstået, og det er det stadig væk i langt den største del af koncessionsområdet.

Går vi frem til 1976-forhandlingerne, vil man se, at der faktisk i daværende handels-

minister Erling Jensens forhandlingsmandat var et krav om statslig deltagelse. Det blev afvist af A. P. Møller – formodentlig af nationale grunde. Der var et krav om en statslig køberet. Det blev afvist af A. P. Møller – formodentlig af nationale grunde. Der var et krav om, at staten fik en know-how gennem oliegeologer, engineeringfolk osv. Det blev afvist af A. P. Møller – formodentlig af nationale grunde. Der var krav om regnskabsindsigt, om efterforskningsindsigt osv. Det blev afvist af A. P. Møller – formodentlig af nationale grunde.

I dag erkender alle, at den 1976-ordning helt enkelt er uholdbar. Statsministeren ønsker at udlægge det sådan, at 1976-ordningen er blevet uholdbar på grund af den udvikling, der siden er sket. Det kan man sige er rigtigt, hvis man med den udvikling, der er sket, mener udviklingen i den folkelige opinion. Så er det rigtigt. Men det er en søforklaring, hvis det skal begrundes i den udvikling, der er sket i oliepriserne siden 1976, og det er især en søforklaring, når regeringsudspillet til forhandlingerne overhovedet ikke indeholdt noget som helst om indgreb mod DUCs helt vanvittige fortjenester. Det er også uholdbart i lyset af, at regeringen flere år efter 1976 indgik en gaskontrakt, som ligefrem indbygger olieprisstigningerne, og som regeringen i sit forhandlingsudspil ikke så meget som antydningvis pillede ved.

VS mener, at rettighederne skal eksproprieres. Det er ikke, fordi vi elsker ekspropriation, eller fordi vi har en forestilling om, at det at få rettighederne tilbage til staten giver sikkerhed for en ressourceansvarlig energipolitik og en udnyttelse af landets egne energiråstoffer til befolkningens fordel, men det er, fordi det er en forudsætning for disse ting. Med ekspropriation mener vi vel at mærke en fuldstændig tilbagekaldelse af rettighederne inklusive de områder, hvor der er gjort fund. Disse fund kan dække ca. 40 pct. af vores energibehov i de næste 30-40 år, og det er de eneste fund, vi reelt er sikre på. Hvis man som regeringen eller som det radikale venstre vil holde dem uden for en tilbagelevering, vil det være enormt svært og give anledning til uendelige slagsmål med A. P. Møller og DUC i fremtiden, hvis man skal sikre, at disse ressourcer både planlægningsmæssigt og økonomisk er til rådighed for det danske samfund.